

Ur DEMED 5 1986 av Georg Sterzel

SILVERUGGLAN 50 ÅR

Tävlingsverksamheten inom scouting är nästan lika gammal som scoutrörelsen själv. Det troligen första vandringspriset sattes upp redan 1910 i Stockholm av *Louis Zettersten*, sekreterare vid Svenska Handelskammaren i London och tidigt en känd profil inom svensk idrott. Tävlände var ett fyrmannalag per scoutavdelning. Ingen i laget fick ha fyllt 15 år. Grenarna var detsamma år från år: orienteringsstafett, spårning, semaforering, sjukvård och livräddning. 1932 erövrades priset för alltid av Stockholms scoutkårs femte kolonnens fjärde avdelning (nuvarande Södermalms scoutkår). Tävlingsformen ansågs då föråldrad, varför kårkvarteret beslöt pröva nya vägar. Detta resulterade fyra år senare i den första

STUDIEPATRULLTÄVLINGEN

Studiepatrullen, senare elitpatrullen, var den tidens beteckning på vad som idag närmast motsvarar avdelningsrådet inom patrullscoutavdelningen, dvs. avdelningschefen tjänstgjorde som patrulledare, assisterad av en eller flera vice avdelningschefer och ledarscouter, medan patrullen i övrigt innehöll avdelningens ordinarie patrulledare och deras vicar. Tävlingen utformades som en hajk med en rad kvalificerade inslag. Den första tävlingen gick 1936 i närheten av Riksten och blev en stor framgång för andra kolonnen (numera Vikingarna), som belade de tre första platserna. Tävlingen ansågs så lyckad och värdefull att Stockholms Kyrkliga Scoutkår omedelbart tog upp en liknande tävling på sitt program. I god sämja beslöt de båda storkåreerna, som sedan den 1 januari 1938 bildat eget distrikt, att tävlingens värde i själva verket var så stort att den borde ges förtur framför själva Älghornstävlingen. 1937 blev Älghornet sålunda en rent intern angelägenhet för småkåreerna i det nybildade länsdistriktet, medan Stockholmskåreerna var för sig genomförde andra upplagan av studiepatrulltävlingen.

Efter några år bytte tävlingen namn till **ELITPATRULLTÄVLINGEN**. År 1943 arrangerades den för första gången gemensamt för hela Stockholmsdistriktet. Tävlingen hölls då den 2-3 oktober i trakten av Vårby och såg patrullen Bävren från Kungsholmskolonnens andra avdelning, SKS, som segrare. Fem år senare föll tävlingen offer för de allmänna decentraliseringssträvandena inom distriktet. Den fick sålunda utgå ur distriktsprogrammet och arrangerades i stället kretsvis åren 1948-1951. Kretsarnas intresse var å andra sidan så stort att tävlingen där kom att bli ett av de verkligt pålitliga programinslagen. Det är tveksamt om detta ledde till bättre och mer välbesökta arrangemang;

må vara nog sagt att trycket från de tävlingsintresserade efter några år blev så stort att tävlingen från och med år 1952 åter fanns på distriktsprogrammet, där den stannat sedan dess.

Namnet **SILVERUGGLAN** dyker upp i handlingarna första gången år 1946, då tävlingsinbjudan, undertecknad av "Silverugglans vapendragare", inledningsvis låter förkunna följande:

Mörkret ruvar över nejden. I den snåriga och dystra skogen lurar allsköns faror. Men Silverugglan väntar med sin befrielse och avdelningens elitpatrull är utvald att göra ett försök att erövra henne.

Året därefter kan man i inbjudan läsa att "enligt gammal god sed" tre priser utdelas, nämligen tre stavsköldar i silver i form av en uggla, "Silverugglan". Det är troligt (men för dagen inte möjligt att belägga) att denna sed går tillbaka till de tidigaste tävlingarna inom Stockholms scoutkår. Ett stöd för ett sådant antagande är i vart fall att den första tillverkaren av "ugglor" torde ha varit hovjuveleraren *Åke Strömdahl*, på sin tid synnerligen aktiv inom Stockholms scoutkår och ingående i några av de tidigaste tävlingsledningarna. Det var till en början "riktiga" silverugglor som utdelades, tillverkade i kontrollerat silver. Något vandringspris förekom inte förrän de nuvarande ugglorna tillverkades och första gången utdelades 1973, låt vara att därtill fogade tilläggs-tavlor fick redovisa samtliga segrare sedan starten som distriktstävling 1943.

År 1955 kallades tävlingen för första gången officiellt "Silverugglan". Namnet återkom därefter regelbundet. Den inofficiella karaktären underströks dock under flera år genom att namnet angavs inom citationstecken.

Tävlingen har sålunda från början rena pojktaditioner. Karaktären av hårdfört manbarhetsprov underströks också starkt i de tidigare inbjudningarna, samtidigt som diverse glimtar i distriktets

officiella organ Rådselden låter ana att det inte var så värst många patruller som lyckades leva upp till tävlingsledningarnas förväntningar.

När flickorna 1961 kom med i bilden gjordes omgående försök att inlemma dem även i denna del av gemenskapen. Det första årets försök mottogs dock med skepsis och de närmaste åren fick flickorna nöja sig med en endags "elitpatrulltävling".

1967 var de dock mogna för att pröva samma strapatser som pojkarna. Sedan det året har de troget deltagit på samma villkor som pojkarna, låt vara att en särskild flickklass förekom till och med i vart fall 1975 och därefter utannonserades till och med 1978, då den definitivt förpassades till historien.

År 1968 fick seniorscouterna sin egen tävling **HAJKBENET**. Likheten mellan denna och Silverugglan ansågs tidigt så stor att arrangemanget redan 1969 samordnades med Silverugglan under namnet **SCOUTERNAS NATT**, en benämning som avsåg att understryka tävlingens speciella karaktär av övning i avancerat friluftsliv under dygnets alla timmar.

En bläddring i femtio års tävlingshandlingar är en fascinerande läsning. Visst har ett och annat förändrats under årens lopp, men slående är ändå den starka tradition som burit tävlingen genom åren. Kanske beror detta på att "1936 års män" redan från början lyckades hitta en tävlingsform som mer än någon annan förde ut scouterna i markerna och på ett naturligt sätt prövade deras förmåga att praktiskt utöva de färdigheter som tränats och nöts in under många scoutår.

